

Dolgoročna strategija razvoja občine Hajdina 2008 - 2020

Naročnik in financer raziskave: Občina Hajdina
Pogodba številka:
Za naročnika župan:
Radoslav Simonič

Izvajalec raziskave: Ostroga d.o.o.
Za izvajalca avtorji:
Sašo Radovanovič, prof.
mag. Tjaša Štrukelj
Senka Dreu, prof.

Maribor, februar 2008

Strategija razvoja občine je eden od dolgoročnih planskih dokumentov, ki je osnova za gospodarski, prostorski in družbeni razvoj. Služi občinskemu svetu in županu za izdelavo in sprejem načrta občinskih razvojnih programov in vsakoletnega proračunskega financiranja, pa tudi podjetjem in organizacijam za oblikovanje poslovnih načrtov. Strategija razvoja občine kaže občinsko razvojno vizijo in vsebuje načrt za njeno uresničitev. Na podlagi analize stanja in problemske analize so izdelane analize prednosti in slabosti ter priložnosti in nevarnosti za področja družb, gospodarstva, kmetijstva, prostora in okolja ter seveda turizma. Vizija razvoja, strateški cilji, usmeritve in prioritete ter ukrepi predstavljajo osrednji del prvega dela dokumenta. V drugem, programskem delu, so vključeni projekti, ki jih je potrebno izvesti za realizacijo zastavljenih ciljev. V Strategiji bo osrednji del namenjen razvoju turizma in izboljšanju kakovosti turistične ponudbe.

I. ANALIZA STANJA

Analiza stanja v Občini Hajdina je zajeta v Srednjeročnem planu razvoja občine Hajdina, ki je sestavni del tega dokumenta kot priloga.

II. PROBLEMSKA ANALIZA

Problemska analiza je opredeljena po posameznih področjih, kjer se je evidentirala problematika, ki je za posamezno področje najbolj aktualna. Nekateri problemi se pojavljajo na vseh področjih in so med seboj povezani. Največkrat se problemi nanašajo na pomanjkanje sodelovanja med nosilci posameznih dejavnosti, pomanjkanje komunikacij in pretoka informacij ter nepovezanost posameznih aktivnosti in s tem v veliki meri tudi za zanemarjanje sinergijskih učinkov, ki jih dobro sodelovanje pri izvajanju razvojnih projektov lahko prinese. Razvoj je vedno povezan z iniciranjem novih idej, projektov in programov ter največkrat tudi s finančnimi sredstvi. V procesu ugotavljanja problematike se je izkazalo, da obstaja množica razvojnih projektov, vendar pa je izvedba ovirana, največkrat tudi onemogočena zaradi pomanjkanja ustrezno usposobljenih kadrov in finančnih sredstev. Zlasti na gospodarskem področju, kjer je razvoj večinoma odvisen od zasebne iniciative, je posebej izraženo pomanjkanje podjetniške iniciative in neprepoznavanje razvojnih možnosti. V problemski analizi je potrebno posebej poudariti problematiko možnosti zagotavljanja zadostne višine razvojnih sredstev v okviru občinskega proračuna. Analize namreč kažejo, da zakonske in druge zahteve, ki v okviru občinskega proračuna predstavljajo zakonsko določene obveznosti zagotavljanja sredstev za posamezne namene v občinskem proračunu, stalno naraščajo, še več, rastejo z bistveno večjo stopnjo rasti kot prihodki proračuna. Slednje pomeni, da se konstantno zmanjšujejo tudi razpoložljiva razvojna sredstva (in sredstva, potrebna za vzdrževanje javnega premoženja). Takšni trendi pa bodo v bližnji prihodnosti povzročili ustavev razvoja (če ne bo bistvenih sprememb), kajti lokalna skupnost ne bo sposobna zagotavljati niti lastne udeležbe v tistih primerih, ko bi lahko pridobila ustrezna sofinanciranja za izvedbo posameznih projektov in programov.

III. ANALIZA PREDNOSTI IN SLABOSTI, PRILOŽNOSTI IN NEVARNOSTI – SWOT ANALIZA

Na podlagi analize stanja in opredeljene problematike so v nadaljevanju predstavljene prednosti, pomanjkljivosti, priložnosti in nevarnosti (SWOT) za občino kot celoto in posamezna področja. Splošna analiza pokaže, da glavne prednosti občine izhajajo iz njene geografske lege, dobrih prometnih povezav in zgrajene javne infrastrukture. Pomembna prednost območja pa je tudi dobra razpoložljivost in razvitost storitvenega in javnega sektorja. Poglavitne slabosti območja so povezane s šibko ekonomsko in razvojno močjo območja. Med slabosti območja lahko štejemo tudi pomanjkanje podjetniške tradicije, kar je nedvomno povzročil zgodovinski razvoj kmetijstva in enostranskega gospodarskega razvoja v preteklosti. Slednje ima za posledico tudi slabše prilagajanje ljudi in celotnega okolja novim razmeram, zlasti pa nezadostno prepoznavanje priložnosti in razvojnih možnosti. Kot najpomembnejše ugotovljene

priložnosti območja vidimo v: učinkoviti izrabi razvojnih potencialov (človeških, naravnih, kulturnih, zgodovinskih), prodornejšem vključevanju občine v širše povezave in proaktivnim pristopom k izkoriščanju možnosti pridobivanja razpoložljivih zunanjih virov financiranja razvojnih projektov. Priložnosti pa bodo bolj ali manj izkoriščene le v primeru, če bo na razpolago dovolj strokovnega kadra z ustreznimi novimi znanji in bo na območju na vseh ravneh obstajal interes tako za sodelovanje kot tudi za izvajanje projektov in programov.

IV. VIZIJA RAZVOJA

Izhajajoč iz problemske analize in analize prednosti, slabosti, priložnosti in nevarnosti smo oblikovali naslednjo razvojno vizijo občine:

Občina Hajdina bo do leta 2020 postala evropsko primerljiva občina, čemur se prilagajo vse aktivnosti v občinski upravi in občinskem svetu.

Z zastavljeno vizijo želimo poudariti potrebo po pospešenem razvoju na vseh področjih delovanja. Občina mora v prihodnje sprejemati vse pozitivne spremembe, biti povezana znotraj in odprta navzven.

V. STRATEŠKI CILJI

- transparenten proračun - pregledno planiranje in tudi poraba:
- argumentirano planiranje;
- dolgoročno planiranje;
- večletni plan, ki predvideva vrstni red investicij;
- natančen nadzor nad izvedbo in porabo
- priprava manjkajočih občinskih predpisov – odlokov, pravilnikov, sklepov in ažuriranje sprejetih
- izdelava prostorskih izvedbenih aktov
- analiza stanja in predlogi sprememb na področju zagotavljanja javnih služb
- pridobitev standarda CAF in ohranjanje standarda ISO 9001
- izobraževanje in usposabljanje uprave za kakovostno izvajanje nalog, ki so v njeni pristojnosti
- priprave informacij o projektih občine, izdajanje zloženek
- informatizacija uprave (hitrejša uvajanje informacijske tehnologije, integracija informacijskih sistemov, informatizacija poslovnih procesov in dokumentacije, e-uprava)
- vzpostavitev digitalnih katastrów javne infrastrukture in potrebnih baz podatkov (nepremičnine) za uspešno gospodarjenje
- iskanje in nudenje pomoči zasebnim investitorjem, ki želijo investirati (od nakupa zemljišč, ureditve komunalne infrastrukture do dokončanja projekta) v občini v skladu s sprejetim prostorskim načrtom
- oblikovanje prometne politike
- oblikovanje politike na področju oblikovanja cen javnih komunalnih in drugih storitev
- izgraditev manjkajočega vodovodnega omrežja
- odkup kmetijskih zemljišč znotraj 200-ih metrov vodozaščitnega območja, skladno s politiko MOP-a
- izgradnja manjkajočih cestnih odsekov v celotni cestni mreži
- posodobitev obstoječih dotrajanih cestišč
- asfaltiranje primestnih makadamskih navezovalnih cest
- uvedba sodobnejše dostave, tovornega tranzita, parkiranja kamionov zasebnih avtoprevoznikov in podjetij
- ustvarjanje pogojev za kakovosten stik prebivalcev z naravnim okoljem (urejanje novih parkovnih in rekreacijskih površin ter otroških igrišč, urejanje novih drevoredov za zaščito pred neugodnimi vplivi okolja, usposobitev varnih in hortikulturno urejenih sprehajalnih poti in kolesarskih stez, ureditev novih cvetnih nasadov, krasitev s cvetličnimi koriti)
- vzpostavitev točne evidence o vseh javnih zelenih površinah, zasajenih rastlinah in njihovem stanju ter tekoče vnašanje sprememb

- subvencioniranje samozaposlovanja, podpora delovanju razvojnih skladov
- podpora okolju prijazne kmetijske dejavnosti
- sodelovanje z ZKD in Pokrajinskim muzejem Ptuj pri zaščiti in tržni ponudbi najrazličnejših kulturnih spomenikov

VI. USMERITVE

1. Splošne usmeritve

- izkoriščanje razvojnih potencialov
- razvoj in oblikovanje razvojnih projektov ob hkratnem razvoju človeških virov
- zagotavljanje pogojev za razvoj gospodarstva in odpiranje novih delovnih mest z upoštevanjem načel vzdržnega razvoja
- zagotavljanje pogojev za uvajanje informatizacije družbe na različna področja življenja in dela
- ohranjanje in povečevanje vrednosti občinskega premoženja (javne infrastrukture)
- zagotavljanje pogojev za obstoj in razvoj javnega sektorja ob nemoteni oskrbi občanov
- racionalna izraba prostora
- uvajanje javno-zasebnega partnerstva na področjih, kjer obstajajo interes in možnosti
- vključevanje v razvojne aktivnosti in povezovanje v širšem prostoru (subregijskem, regijskem in mednarodnem)

2. Usmeritve področja komunalnih dejavnosti

- obnova in dograditev javne komunalne infrastrukture /programi
- povezovanje z zainteresiranimi partnerji – sosednje občine

3. Usmeritve področja gospodarstva

- razvoj turizma v smeri razvoja turističnih produktov in vključevanje le-teh v ponudbo širšega območja
- razvoj gospodarstva v okviru poslovnih lokacij, turizma in dopolnilnih dejavnosti na podeželju z vključevanjem celotne ponudbe občine
- podpora ohranjanju izvajanja gospodarske dejavnosti
- podpora ohranjanju kmetijske dejavnosti

4. Usmeritve področja družbenih dejavnosti

4.1. Kultura:

- zagotovitev prostorskih pogojev za razvoj in izvajanje dejavnosti
- izvajanje skupnih projektov
- vključevanje in povezovanje z drugimi gospodarskimi dejavnostmi (turizem, izobraževanje)
- izkoriščanje sistemskih virov financiranja s strani države
- varstvo kulturne dediščine

4.2. Vzgoja in izobraževanje:

- zagotavljanje prostorskih pogojev za izvajanje vzgojno izobraževalne dejavnosti na področju osnovnega izobraževanja in otroškega varstva ter izobraževanja odraslih

4.3. Socialno varstvo:

- intenzivno vključevanje v programe in aktivnosti države
- zagotavljanje ustreznih prostorskih in kadrovskih kapacitet za izvajanje programov različnih ciljnih skupin

4.4. Zdravstvo:

- zagotavljanje prostorskih in drugih pogojev za izvajanje dejavnosti

4.5. Šport:

- zagotavljanje materialnih in prostorskih pogojev za izvajanje športnih dejavnosti in njihov razvoj
- pridobivanje dodatnih površin za splošno/množično rekreacijo ali oddih

5. Usmeritve področja stanovanj in poslovnih prostorov

- gradnja in pridobivanje novih stanovanjskih enot v skladu s potrebami in možnostmi
- spodbujanje individualne stanovanjske gradnje s pripravo in sprejemom ustreznih prostorskih aktov
- intenzivno sodelovanje vseh akterjev pri načrtovanju in izgradnji
- gospodarjenje s stanovanjskim fondom v skladu s programom
- racionalna in učinkovita uporaba poslovnih prostorov

6. Usmeritve področja zaščite pred naravnimi nesrečami, zaščite in reševanja

- sodelovanje vseh akterjev na področju zaščite in reševanja na lokalnem in regionalnem nivoju
- izvajanje ustreznega varstva pred naravnimi nesrečami

7. Usmeritve področja prostora in varovanja okolja

- poudarjena prednost izvajanju razvojnih projektov, ki prispevajo k oživljanju gospodarstva in ustvarjanju novih delovnih mest
- enakomernejša razporeditev dejavnosti in omejevanje tistih posegov, ki poslabšujejo razmere v prostoru
- pospeševanje posegov, ki spodbujajo razvoj in izboljšujejo urbano celoto
- prednostna raba zemljišč za projekte, ki zasledujejo širše družbene interese
- prilagajanje prostorskih aktov razvojnim konceptom in potrebam investitorjev
- izvajanje aktivne zemljiške politike (gospodarjenje s stavbnimi zemljišči)
- izboljšanje bivalnih in delovnih pogojev (prometne povezave, zelene površine, rekreacija)
- izvajanje in sprotno prilagajanje programa varstva okolja
- ohranjanje kulturne krajine

VII. PRIORITETE

1. Splošne:

- zagotavljanje pogojev za razvoj gospodarstva in odpiranje novih delovnih mest
- priprava ustreznih operativnih razvojnih programov posameznih področij
- zagotavljanje sredstev za investicijsko vzdrževanje javne infrastrukture v višini normalne amortizacije iz prihodkov dejavnosti in sredstev proračuna (vsaj v razmerju 50:50 odstotkov)
- maksimalna angažiranost pri pridobivanju zunanjih virov financiranja (državnih, mednarodnih, zasebnih virov v obliki javno-zasebnih partnerstev ipd.) občinskih razvojnih projektov in programov
- vključevanje v širše povezave z osnovnim ciljem hitrejše realizacije razvojnih projektov občine
- posebna pozornost in podpora projektom in aktivnostim, katerih izvajanje pomeni povečan prihodek občinskega proračuna (pridobivanje sredstev iz naslova nadomestila za uporabo stavbnega zemljišča, komunalni prispevek, različne oblike koncesijskih dajatev ipd.)

2. Prioritete področja komunalnih dejavnosti:

- izgradnja javne komunalne infrastrukture
- modernizacija lokalnega cestnega omrežja
- zagotavljanje varnih poti za šolarje in pešce
- učinkovito in racionalno izkoriščanje vodnih virov

3. Prioritete področja gospodarstva

- oblikovanje sistema spodbud za razvoj gospodarstva
- privabljanje investitorjev (oblikovanje postopkov in ukrepov), oblikovanje konkurenčne ponudbe
- izvajanje ukrepov za zagotavljanje pogojev za razvoj gospodarstva

4. Prioritete področja družbenih dejavnosti

4.1. Kultura:

- zagotavljanje prostorskih pogojev za delovanje in širitev dejavnosti
- ustvarjanje pogojev za delovanje ljubiteljskih kulturnih društev
- varovanje kulturne dediščine

4.2. Vzgoja in izobraževanje:

- ureditev manjkajočih prostorov za izvajanje dejavnosti
- oblikovanje ustrezne študentske politike v občini in regiji

4.3. Socialno varstvo:

- uvajanje novih programov socialnega varstva posameznih ciljnih skupin
- zagotavljanje prostorskih pogojev za izvajanje programov socialnega varstva

4.4. Zdravstvo:

- razširitev dejavnosti zdravstva v povezavi s turizmom

4.5. Šport:

- ustrezno vzdrževanje obstoječe športne infrastrukture
- vključevanje športa v turistične aktivnosti

5. Prioritete stanovanjskega področja in področja poslovnih prostorov

- oblikovanje in vodenje primerne stanovanjske politike
- oblikovanje in vodenje ustrezne politike gospodarjenja s poslovnimi prostori

6. Prioritete področja varstva pred naravnimi nesrečami, zaščite in reševanja

- izdelava ocen ogroženosti
- investicije v osnovna in obratna sredstva na področju zaščite in reševanja

7. Prioritete področja prostora in varstva okolja

- izdelava novih prostorskih aktov, spreminjanje in dopolnjevanje le-teh in njihovo izvajanje
- ustvarjanje pogojev za razvoj gospodarskih dejavnosti in odpiranje novih delovnih mest
- izvajanje ustrezne zemljiške politike
- izvajanje akcijskega programa varstva okolja